

YITHKIË & MÄKTHULI- YAAKIË KE YA YE RAAN THIIN KOR AA MAT KE KÄKE KURA

YENÖ YITHKIË TËN KURA?

Ke ya ye raan thiin kor, yin anɔŋ yic, kä juëeckä.

Keek aaye ɔɔl **Amaat UN alɔŋ yith ë meth**,
tiŋ keek apath!

Naŋ yic ee yi looi ba rëer keyi piol ku e yi tiit ba lui
në kä nhiaar, cïtmen pol/tuk kura yic!

Ƴok awic miŋh ëbën wën cë meət thiin luɔi kura bik
ya pial, rëer keyi piol, pol keyi piol guöp. Kääk aaye
yith kök wën thiäkë tën kura:

Yiny bïn:

- ë yi looi apieth, acinic luɔi yenö ciɛŋdun, moc/tik
tedä ke lööm/guëc, tedä ke naa nɔŋ riäi (cëbëël/
ɲuath)
- pial tën lui tetök tedä ke yaan/lëët tën riëcdu tedä
ke raandit luthin wuöt pöl kura yic
- naŋ kä ye luel alɔŋ këwën rilic/thiekiec apëi tën yin
ku lööm kerilic
- naŋ muöny wën looi yi wëër rot tedä ke luɔi laak
tedä ke ciäth, tedä ke luɔi pol/tuk kura cök
- bïn kuany naa wïc biï thuuradu dɔm tedä
ba cola toocë në alɔŋ intërnët ic
- naŋ wël kuön ɲek tiit ku acië
lëu bi kek rɔɔm ke yin liu ku
kɔc maanydu ke cïk ɲic.

TËËTIC/CIËËTË YIIC

Meth: raan cë rot mat tën kura wën naŋ run
kaa 12 tedä ke riënythi - raan ë pol/tuk aluöt
ku adhil eya bi ya menh ë raan pol/tuk tedä
ke menh ë raandit tën diërakök.

Raan Thiin Kor: raan cë rot mat tën kura wën
tö në kaam run kaa 13 ku 18 - raan ë pol/tuk
aluöt ku alëu eya be bëny kura tedä ke thiin
luɔidët yic tën diërakök, tedä meth tedä ke
menh ë raan pol/tuk.

Raandit: raan cë rot maat tën kura wën cë
ruön 18 waan/baknhom - kën alëu bë yaa
raan piöc, bëny luɔi, bëny kura, bëny diërakök,
bëny luɔi AFL, raan luɔi absc/apath ku/tedä ke
amidhiëeth.

YENÖ MÄKTHULIYAAKIË TËN KURA?

Ke yith, bën mäkhuliyaa, ku yin anɔŋ cītmen cīn yen piŋ wään tuen. Cītmen thukul, tedä/wälë luoi, yin aye mukthul tēn ciɛndun ye looi ku ekēdi bī yen lui thīn tēn kɔc kōk tōu yin lōōm. Tē le yen bēn nē ciɛŋ/rēer tēn kura, ka ŋic tēn:

POL/TUK APIATH

Nyuoth athēek tēn raan ēbēn tōu yin lōōm - riēnythii, kɔc piōōc ku bāny kura.

POL PIAL

Looi pial ke ye tuen, kaku, ku kɔc tōu yin lōōm, aluöt.

POL APIATH

Ye kɔc mätiic, tiit/gum, ku e luur, erot tēn ayi kɔc puɔc bēn.

Apiath ba ciēēth latuen huh!?

YENÖ DĒËT LĒU BA LOOI?

Naa yeku lōōŋ buɔthiic ēbēn, ke raan ēbēn alēu bī pial, e yic? Ēē! Ku pīir aciē kēn puɔlic ēkēy. Kɔc thii kor aluöt anɔŋ kāŋ kor latuen tēn keek, ku yen ee piɔlic ba nhom määŋ lōōŋ kōk kaamdēt. Käak aye kuēr kadiäk puɔlic bī yin muk ba tiŋ.

1 TĪŊ/CIAATHĒ ROTDU

Tiŋ/ciaathē ciēŋdu ee lui thīn kekē mäkhuliyaa ku lɔn yin aciē yīne wēt ye raandēt dhiel rot yök ka cē piɔl, cuök luör, akēc määŋ tedä ke nyiē ŋ wei.

2 TĪŊ/CIAATHĒ MÄÄTHDU

Tiŋ kɔckuönē pol kek yin ku kɔc kuōn kōk määth keyi thīn kura yic, loi ba ŋic lɔn piɔl keek ku gam kuony tēwēn ba lēu yin.

3 LUEL KEDÄN

Naa nɔŋ kã dir yin alɔŋ pialguōpdu tedä ke pial ē mēhdēt tedä ke raan thīn kor, tedä ke cē naŋ tiēŋ tedä ke piŋ kedāŋ wēn kēc yök ke yic, yen ee kēril yin luel kedāŋ:

Jam kekē amēdhiēēth, raan muk, raan ē kuat tedä ke raandēt cītmen raan piōōc, bēny luoi, bēny kura, raan mäktāp tedä ke raan nyin diērakök.

Gääŋ kākun diir yin piny ku gam keek tēn diērakök dun tedä ke aguier kuer imeel tedä ke athör.

Loi kot QR kēn ba kēde diir tēn AFL luel.

Tēn gōōŋ ayi/gerē tiēt/gēl ke imeel childsafety@afl.com.au
Yuōpē nīmira kuōny mīth nē 1800 55 1800 ic (yen ee abec/apath)
tedä ke www.kidshelpline.com.au

Cītman aluöt naa nɔŋ raan ee luthīn kērac yic yemen ke yuōp bolith nē 000 ic

Ŋic/takic, yok awic mīth ēbēn ku kɔc thii kor tēn kura yic bik rēer ke piɔl gup, yökki rot kēke piɔl, pol kē piɔl.

ATHIEKIC/ARILIC - Naa ciēŋdu ee jōōŋ nē pial raandēt ku pīirde/piathde, ku yen acē jamic ke yin ku yen aŋot kē latuen, tedä/wälë ke naa yen ee kēril yic, ka bī dhiel naŋ kāŋ bī rot looi thīn. Kēn alēu bī yic naŋ lēkrac tēn raan piōōc lapiny tēn lēk bolith.